

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ Ειδικής Διδακτικής
ΠΕ 01 - ΘΕΟΛΟΓΩΝ

1. Βασικές έννοιες που μπορούν να αξιοποιηθούν από το κείμενο, (ενδεικτικά) είναι οι παρακάτω
- Η έννοια της προκατάληψης και της εμπάθειας που δείχνει ο μοναχός έναντι του ιερέα των ειδώλων.
 - Στην ίδια συμπεριφορά μπορούμε να διακρίνουμε και την έννοια του φαρισαϊσμού, καθώς θεωρεί τον εαυτό του καλό και τον άλλο δαίμονα. Έρχεται σε συσχετισμό και με την Κυριακή «Τελώνου και Φαρισαίου».
 - Οι έννοιες της αγάπης χωρίς διακρίσεις, της καλοσύνης και της ευγένειας που δείχνει ο αββάς Μακάριος, της μη απόρριψης δηλαδή του άλλου.
 - Η έννοια του καλού παραδείγματος, της υποδειγματικής συμπεριφοράς του Μακαρίου που γίνεται αιτία αλλαγής του ιερέα των ειδώλων.
 - Η έννοια της μετανοίας και της συγχωρητικότητας καθώς και της αποδοχής του άλλου που δείχνουν ο ιερέας των ειδώλων, ο Μακάριος καθώς και οι μοναχοί της σκήτης (αποδοχή του άλλου). Αυτό μπορεί να γίνει σαφέστερο αν συσχετισθεί με την στάση του μεγάλου αδελφού της «παραβολής του ασώτου υιού».
 - Η έννοια της αποδοχής της διαφορετικότητας που δείχνει με την όλη συμπεριφορά του ο Μακάριος.
 - Δεν θα ήταν λάθος αν σημειώναμε ότι και η «διάκριση» ως αρετή όπως φαίνεται στις ασκητικές διηγήσεις μπορεί να αναφερθεί ως έννοια που χαρακτηρίζει το κείμενο.

2.

A. Μπορούμε να επιλέξουμε από το Γυμνάσιο την Β΄ Τάξη καθώς το περιεχόμενο της διήγησης μπορεί ευκολότερα να συνδυαστεί με τις παραβολές της Καινής Διαθήκης. Κυρίως με την παραβολή του Καλού Σαμαρείτη, του ασώτου υιού, αλλά και το γενικό πνεύμα των διηγήσεων του ευαγγελίου του Ματθαίου 5,43 εξ «Ηκούσατε ότι ερρέθη, αγαπήσεις τον πλησίον σου και μισήσεις τον εχθρόν σου. Εγώ δε λέγω υμίν, αγαπάτε τους εχθρούς υμών, ευλογείτε τους καταρωμένους υμάς, καλώς ποιείτε τοις μισούσιν υμάς.» (επί του όρουσ ομιλία) κ.ά παράλληλα. Θα μπορούσαμε πάντα ενδεικτικά, χωρίς να αποκλείεται και άλλη διατύπωση, να θέσουμε ως στόχους για να διδάξουμε αναλυτικά τις έννοιες και την σχετική ιστορία τους παρακάτω:

- Να πληροφορηθούν οι μαθητές μέσα από τη διήγηση ότι η αγάπη προς τους εχθρούς είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα όσων ζουν κοντά στο Θεό.
- Να κατανοήσουν και μέσα από αντίστοιχες βιβλικές διηγήσεις (π.χ. Μτ. 5,43-48) το περιεχόμενο και τη σημασία της εντολής του Χριστού για την αγάπη προς τους εχθρούς.
- Να συνειδητοποιήσουν πόσο δύσκολο και υψηλό είναι να εφαρμοστεί αυτή η αγάπη.

B. Για το Λύκειο μπορούμε να επιλέξουμε και την Γ΄ τάξη που ως κύριο αντικείμενο έχει την χριστιανική ηθική, ως περιεχόμενο όμως το θέμα ταιριάζει περισσότερο στη Β΄ τάξη του Λυκείου και κυρίως στην ενότητα 19 για την «Χριστιανική κοινότητα μέσα σ' ένα πλουραλιστικό κόσμο».

Στην περίπτωση αυτή, μπορούμε να θέσουμε τους παρακάτω ως στόχους της διδασκαλίας μας.

- Να γνωρίσουν οι μαθητές μέσω του κειμένου, ότι η θρησκευτική ποικιλότητα (=πλουραλισμός), είναι μια μορφή πλουραλισμού που χαρακτηρίζει και τον σύγχρονο κόσμο.

- ii. Να κατανοήσουν πως η στάση της Εκκλησίας και του κάθε χριστιανού ξεχωριστά απέναντι στη σύγχρονη πραγματικότητα, πρέπει να είναι διαλεκτική και να έχει ως χαρακτηριστικό της την ανεκτικότητα
- iii. Να συνειδητοποιήσουν πως σε μια παρόμοια κοινωνία μόνη λύση συνύπαρξης και προσέγγισης είναι η αγάπη (προς αντιπάλους και εχθρούς).

Θα μπορούσε να συνδυαστεί και με την ενότητα 17 «Ο συνάνθρωπος ως αδελφός» αλλά θέλει πολλή προσοχή, διότι η στόχευσή της είναι διαφορετική. Επίσης μπορεί να σχετιστεί και με την ενότητα 21 που αναφέρεται στον θρησκευτικό φανατισμό. Και στην περίπτωση αυτή θέλει προσοχή, διότι οι στόχοι πρέπει σαφώς να διαφοροποιηθούν.

Μπορεί να υπάρξει και συνδυασμός με το παράδειγμα των αγίων που διατρέχει ενότητες της Α΄ Λυκείου, όπου θα ήταν δυνατόν να συσχετιστεί με την στάση του αββά Μακαρίου και την προτροπή του για αντίστοιχη στάση των πιστών σήμερα.

Τέλος, ενδεικτικά πάντα, μπορούσαν να βοηθήσουν και οι διαπιστώσεις από το σχολικό εγχειρίδιο της Β΄ Λυκείου, και συγκεκριμένα η ενότητα 39 παράγραφοι γ΄ και δ΄, όπου τονίζεται πως η στάση του χριστιανισμού έναντι των άλλων δεν είναι ανταγωνιστική κ.λπ.

Για τα επιμέρους στάδια δεν είναι εύκολο να γίνει λόγος, καθώς αν δεν είναι γνωστοί οι στόχοι δεν μπορούν εύκολα να προσδιοριστούν και τα στάδια. Κυρίως όμως, αφού υπάρχει κείμενο, θα μπορούσε να γίνει και κειμενοκεντρική προσέγγιση, με εργασία των μαθητών στην τάξη, χρήση κυρίως στην Β΄ Λυκείου των εμπειριών ή πληροφοριών των μαθητών σχετικά με την αποδοχή της θρησκευτικής ετερότητας στην εποχή μας ή στον τόπο που ζουν, κ.λπ. Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και η ιστορική τους γνώση σε ό,τι αφορά την ανά τους αιώνες θρησκευτική αντιπαλότητα.

Η αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί με βάση το τι έχουμε θέσει ως στόχους με κατάλληλες ερωτήσεις διαφόρων τύπων. Δηλ. μια ερώτηση σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ή αντιστοίχισης ή συμπλήρωσης κενού κ.τ.ό.

Κλείνοντας τονίζουμε ότι τα παραπάνω είναι ενδεικτικά και δεν αποκλείονται και άλλες προσεγγίσεις ή στόχοι.

I. Μαρκότσης
Θεολόγος, Ms Θεολογίας, υπ.Δ.Φ.